

L'ESFINX

L'esfinx és una figura de la mitologia grega i egípcia. Era un monstre amb cos de lleó i rostre humà.

L'esfinx egípcia

En la mitologia egípcia, l'esfinx es presenta com un lleó ajagut amb cap d'home, que representava habitualment el faraó. La funció de l'esfinx era de guardiana i protectora, per això es col·locava al costat de les portes d'accés.

La representació més antiga i més gran que s'ha conservat fins als nostres dies és la Gran Esfinx de Gizeh. Fou excavada a la roca, al lloc que va servir de pedrera per a fer la piràmide de Kefren. Pel fet de tenir el cap d'home, des dels temps d'Heròdot, l'esfinx egípcia era anomenada androsfinx. També és famosa l'anomenada Avinguda de les Esfinxs del temple de Karnak.

L'esfinx grega

En la mitologia grega, l'esfinx era dotada d'ales d'ocell de presa i tenia el rostre de dona. Sovint s'utilitzava com a motiu decoratiu de les tombes. El seu mite està íntimament lligat a la història d'Èdip.

L'esfinx vivia en unes muntanyes prop de Tebes. Tenia aterrits els passants, ja que els proposava enigmes i devorava els qui eren incapaços de resoldre'ls. Solia posar-los aquest enigma:

“Quin és l'ésser que camina amb quatre peus al matí, dos al migdia i tres a la vesprada, però que, contràriament a la majoria dels éssers vius, és més ràpid com menys peus utilitza en caminar?”

Ningú no havia aconseguit trobar-ne la resposta fins que Èdip, en arribar a Tebes i en ser preguntat per l'esfinx, va respondre:

“És l'home, que va de quatre grapes quan és petit i que fa servir les dues cames i el bastó quan és vell”.

Aquesta era la resposta. Com a conseqüència, l'esfinx es va suïcidar, tot i que segons altres versions, fou Èdip mateix qui la va matar. Com a recompensa per haver-los deslliurat del monstre, els tebens van coronar Èdip rei.

PREGUNTES:

1. Què és una Esfinx ?

- a. Una figura grega amb cos de lleó i cara de dona.
- b. Un monstre mitològic amb cos de lleó i cara de dona.
- c. Una figura egípcia amb cos de lleó i cara de dona.

2. L'esfinx egípcia es representava ?

- a. Igual que l'esfinx grega.
- b. Amb cos de lleó estirat i cap d'home.
- c. Amb cos de lleó caminant i cap d'home.

3. On es podien trobar les esfinxs egípcies ?

- a. Dins les piràmides.
- b. Fora de les piràmides.
- c. A les entrades de les piràmides.

4. Per què se'ls va anomenar a les esfinxs egípcies androsfinx?

- a. Perquè el nom era curiós.
- b. Per la seva forma animal de lleó
- c. Per la seva forma humana d'home.

5. Com s'anomena la representació més gran conservada d'una esfínx egípcia ?

- a. Esfínx de Gizeh.
- b. Esfínx de Karnak
- c. Esfínx de Kefren

6. L'esfínx grega es representava ?

- a. Igual que l'esfínx egípcia.
- b. Amb cos de lleó amb ales i cap d'home.
- c. Amb cos de lleó amb ales i cap de dona.

7. L'esfínx que habitava a Tebes era ?

- a. Una esfínx amb cos de lleó i cara de dona.
- b. Una esfínx amb cos de lleó amb ales i cara de dona.
- c. Una esfínx amb cos de lleó i cara d'home.

8. Què feia l'esfínx que habitava a Tebes?

- a. Inventava endevinalles.
- b. Inventava cançons.
- c. Inventava acudits.

9. Qui va matar a l'esfínx de Tebes ?

- a. Ella mateixa, es va suïcidar.
- b. Èdip.
- c. Les dues respostes són vàlides.